

Centrum pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje o.s.

Bieblova 3/2922, 702 00 Ostrava • IČ: 26593548 • telefon: 596 115 318 • www.czp-msk.cz

Vážení a milí čtenáři Zpravodaje,

dovolte mi, abych Vám stále ještě na začátku nového roku popřála hodně zdraví a k němu samozřejmě i patřičný díl

osobní pohody a pracovních úspěchů.

Poprvé v tomto roce vám přinášíme aktuality z činnosti na našich detašovaných pracovištích a mnoho novinek ze sociálně právní oblasti. Tentokrát zejména o významných změnách v problematice důchodů, změnách v sociálních dávkách a dalších novinkách, které vstoupily v platnost k 1. lednu 2010.

Věřím, že i tentokrát naleznete ve zpravodaji mnoho zajímavých a užitečných informací.

Přejeme vám příjemné čtení.

Dagmar Slaninová

Vedoucí detašovaného pracoviště Opava

Občanská poradna Nový Jičín se stala členem Asociace občanských poraden (AOP)

Dne 29. ledna 2010 byl završen roční proces příprav Občanské poradny Nový Jičín vstupem do AOP.

Pracovníci naší poradny v přípravném období systematicky pracovali ve spolupráci s partnerskou občanskou poradnou ve Valašském Meziříčí na splnění interních požadavků asociace (zejm. příprava dokumentů k národním standardům a standardům asociace, absolvování vzájemných náslechlů, účast na vybraných vzdělávacích aktivitách asociace,...).

Poradna vždy usilovala a bude usilovat i nadále o poskytování svých služeb v co nejlepší kvalitě.

Partneři 2009

Na tomto místě bychom rádi poděkovali všem zástupcům státu a samosprávy, sponzorům a dárcům, bez jejichž finanční a morální pomoci by naše náročná práce nebyla možná.

Zejména v době finanční krize si dvojnásob vážíme všech, kteří nám věnují svou podporu. Bez silných a laskavých partnerů by se nám nepodařilo soustředěně se věnovat pomoci našim klientům a připravovat všech projektů a aktivit. Děkujeme, že se o vás můžeme opřít.

Děkujeme těmto státním institucím, zástupcům místní samosprávy a hlavním sponzorům za podporu

Dále děkujeme:

Městským úřadům a obvodům: Frýdlant nad Ostravicí, Rýmařov, Vrbno pod Pradědem, Břidličná, Ostrava-Jih, Moravská Ostrava a Přívoz, Poruba, Michálkovice, Mariánské Hory a Hulváky, Ostrava-Vítkovice,

Obecním úřadům: Andělská Hora, Baška, Býkov - Laryšov, Čeladná, Dvorce, Jindřichov, Ludvíkov, Mezina, Rázová, Morávka, Nošovice, Nýdek, Štáblovice, Václavov, Velké Hoštice,

Nadačnímu fondu nadaných,

Severomoravským vodovodům a kanalizacím a.s. a panu Martinovi Halfarovi ze Štěpánkovic.

Detašované pracoviště BRUNTÁL

Dr. E. Beneše 1497/21, 792 01 Bruntál
tel.: 554 718 068

Spolupráce s úřadem práce

V měsících říjen a listopad 2009 detašované pracoviště Bruntál spolu s Úřadem práce v Bruntále zorganizovalo sérii přednášek pro zdravotně postižené uchazeče o zaměstnání na téma: „Zaměstnávání osob se zdravotním postižením“.

Přítomným byla vysvětlena problematika zaměstnávání osob se zdravotním postižením s přihlédnutím k situaci na trhu práce v okrese Bruntál; možnosti zaměstnání osob se zdravotním postižením dle Zákona o zaměstnanosti (chráněné pracovní místo, chráněná pracovní dílna, aktivní politika zaměstnanosti). Přednášek se zúčastnilo celkem 60 zdravotně postižených uchazečů o zaměstnání.

Veletrh ve Vrbně pod Pradědem

V sobotu 24. října 2009 se uskutečnil od 9:00 do 12:00 hodin veletrh zdraví a poskytovatelů sociálních služeb v prostorách střediska Střecha. Pořadatelem veletrhu bylo město Vrbno pod Pradědem.

Smyslem akce bylo přiblížit občanům Vrbenska jaké služby vlastně jejich město nabízí. Prezentovala se široká škála poskytovatelů sociálních služeb a možnost dostali také zástupci navazujících a doplňujících služeb, např. občanská sdružení,

která nemají registrované sociální služby a přesto jsou v oblasti sociálních služeb potřebná.

Svůj sortiment představily firmy zabývající se prodejem ortopedických a kompenzačních pomůcek nebo doplňků zdravé výživy.

Byl to příjemně strávený den, nejen pro návštěvníky, ale i pro nás a všechny zúčastněné.

„Udělej to pro sebe“ v Býkově!

V pátek 27. listopadu 2009 v 17:00 hodin proběhla v sále obecního úřadu v Býkově beseda pro místní občany s názvem UDĚLEJ TO PRO SEBE! Z úst členek onkologického sdružení Onko Niké Krnov se přítomní dozvěděli jak předcházet zhoubnému onemocnění prsu, děložního čípku a varlat.

Vedoucí DP Bruntál Ing. Aleš Šupina doplnil informace o novinkách v zákoně o sociálních službách a výhodách pro zdravotně postižené občany.

V závěru si přítomní mohli nechat změřit krevní tlak, tuk a byly jim zodpovězeny dotazy. A to vše bezplatně.

Kousek ze statistiky roku 2009 – I. díl

Detašované pracoviště Bruntál poskytlo v roce 2009 službu osobní asistence celkem 9 zdravotně postiženým uživatelům, z nichž 5 má trvalé bydliště v Bruntále a zbývající v přilehlých obcích. Službu osobní asistence jsme poskytovali všem uživatelům v jejich domácím prostředí.

Na zajištění služby se v roce 2009 podílelo 5 pracovníků - 4 osobní asistentky - z toho 1 na hlavní pracovní poměr (od 7/2009 v pracovní neschopnosti) a 3 asistentky na dohodu o provedení práce.

Krnov myslí i na nevidomé!

Na autobusovém nádraží v Krnově je od prosince 2009 v provozu elektronická světelná informační tabule, na které se zobrazují odjezdy linkových autobusů i městské hromadné dopravy. Elektronický informační panel je určen i pro nevidomé. Má hlasový výstup, který se aktivuje dálkovým ovladačem – slepeckou vysílačkou, pomocí níž může nevidomý uživatel po celé ČR aktivovat akustická orientační a informační zařízení.

Číslem 1 se panel aktivuje, zazní trylek, číslem 2 se spustí informace o spojích. Hlasový výstup pak nahlásí vše, co panel v dané době zobrazuje, to znamená číslo spoje, směr, čas odjezdu a číslo nástupišť.

Ing. Aleš Šupina
Vedoucí detašovaného pracoviště

Detašované pracoviště FRÝDEK-MÍSTEK

Kolaříkova 653, 738 01 Frýdek-Místek
tel.: 558 431 889

Co se děje na našem pracovišti

Přelom roku bývá příležitostí k bilancování, hodnocení a obdobím začátku nových činností. Ani my nejsme výjimkou.

Odborné sociální poradenství

Touto službou jsme usilovali o zvýšení kvality života osob se zdravotním postižením. Maximální informovanost přispívala k úspěšnému řešení každodenních situací v životě s postižením. Nabízeli jsme nejen odborné rady, ale také možnost samostatně si vyhledat potřebné informace. Jak?

Službu jsme zajišťovali na třech pracovištích: Frýdek-Místek, Třinec a Jablunkov. Spolupráce pokračovala také s JUDr. Miloslavem Šimaljákem, o jehož služby je velký zájem.

I pro letošní rok zůstávají naše poradny ve městech Třinec a Jablunkov otevřeny. Bezplatná služba nabízí pomoc v sociálně-právních oblastech a kompenzačních i rehabilitačních pomůckách.

Centrum se tímto způsobem stalo prostředníkem mezi občany se zdravotním postižením a orgány státní správy.

Osobní asistence

Služba byla poskytována celoročně, probíhala na základě individuálních plánů a osobních cílů uživatelů této služby.

Osobní asistence je moderní službou, která přispívá k integraci osob se zdravotním postižením a seniorům do společnosti posilováním sociálních kontaktů, poněvadž osobní asistentka není pouze asistentkou, nýbrž také společnicí.

V průběhu roku 2009 byla osobní asistence poskytována 6 uživatelům s těžkým zdravotním postižením, z toho 2 ženám, 2 mužům a 2 dětem

ve škole i mimo školní třídu, v družině a doma. Jednalo se o město Frýdek-Místek, obec Čeladná a Šenov.

Službu osobní asistence chceme i nadále poskytovat tak, aby pomohla co nejvíce lidem se zdravotním postižením žít v přirozeném prostředí a přiblížit je co nejvíce běžnému životu bez omezení.

Sociálně aktivizační služby

Tyto služby byly Centrem poskytovány podle jeho kapacity, možností a zájmu osob se zdravotním postižením. Jednalo se o tyto aktivity:

- Kurs individuální výuky na PC, kterého se celkem se za rok 2009 zúčastnilo 44 uživatelů. Kurz probíhal individuální formou. Na každé výukové lekci byli přítomni maximálně 2 klienti.
- Cvičení jógy na židlích, které proběhlo ve dvou kurzech po 15 účastnících.
- Kroužek dovedných rukou
- Kroužek HOBBY
- Relaxační velikonoční pobyt
- Plavání

Prozatím kromě Kurzu PC chceme tyto aktivity podporovat i pro rok 2010. Stále ovšem platí nabídka využívání volného přístupu k internetu na našem pracovišti pro osoby zdravotně postižené a seniory.

Cvičení jógy

Tímto si vás dovoluujeme pozvat na cvičení jógy na židlích, které se koná každé pondělí v Centru pro zdravotně postižené ve Frýdku-Místku vždy od 9:30 do 11:00. První cvičení proběhlo již 11.1.2010.

Prezentace

Od nového roku proběhne opět řada členských schůzí jednotlivých sdružení a svazů. Centrum by se rádo těchto schůzí účastnilo představením svých prezentací. Tímto bychom vám tedy znovu rádi nabídli využití možnosti těchto prezentací k získání přehledných informací ze světa sociálně-právních změn.

Anna Vítečková
Vedoucí detašovaného pracoviště

Detašované pracoviště NOVÝ JIČÍN

Sokolovská 9, 741 01 Nový Jičín
tel.: 556 709 403

Občanská poradna – krátké zhodnocení roku 2009

Poradna zahájila svou činnost v Novém Jičíně a Kopřivnici fakticky od 2.3.2009 a to především díky nemalé finanční podpoře Města Nový Jičín a Města Kopřivnice a dále v průběhu roku i Nadace OKD.

Již od počátku zahájení provozu byl o poradnu mezi občany velký zájem. V průběhu roku 2009 občanskou poradnu v Novém Jičíně a Kopřivnici navštívilo celkem 1063 uživatelů. Největší zájem byl o tyto poradenské oblasti: finanční a rozpočtová problematika, občansko-soudní řízení, pracovně-právní vztahy, rodina a mezilidské vztahy.

Poradna v průběhu roku aktivně usilovala o naplnění třístranné smlouvy uzavřené mezi naší organizací, Asociací občanských poraden a Občanským sdružením Pod Křídly (partnerská občanská poradna), jejímž předmětem byla spolupráce při přípravě naší organizace na vstup do asociace. Součástí celé spolupráce byla příprava a naplňování standardů kvality sociálních služeb dle přílohy č. 2 k vyhl. 505/2006 Sb., příprava a naplňování standardů asociace.

V lednu roku 2010 asociace po prověření splnění povinností vyplývajících ze smlouvy a dále i z hledem ke kladnému stanovisku partnerské občanské poradny, rozhodla o přijetí poradny do asociace.

Projekt „Informace bez bariér“ podpořený Nadací OKD je ukončen

Díky finanční podpoře Nadace OKD došlo k vybavení pracoviště novou výpočetní technikou určenou zdravotně postiženým osobám. Hlavním přínosem ovšem bylo, že osoby se

zdravotním postižením měly možnost absolvovat počítačový kurz v celkovém rozsahu 10 hodin, na kterém se seznámily se základy jeho obsluhy. Celkem bylo proškoleno od dubna do prosince minulého roku 50 osob, přičemž zajímavou a pro nás radostnou informací je, že celých 12 % z těchto osob našlo v průběhu kurzu či bezprostředně po něm pracovní uplatnění.

Vzhledem k velkému zájmu zdravotně postižených osob o tento kurz bude pracoviště hledat i v tomto roce finanční zdroje nutné k jeho zahájení.

Přednáška v Bílovci

Dne 18. prosince 2009 se uskutečnila schůze Svazu tělesně postižených v ČR, místní organizace Bílovec. V rámci této schůze vedoucí detašovaného pracoviště informoval členy svazu o službách organizace, rovněž proběhla přednáška na téma "Sociální služby - příspěvek na péči". Na schůzi bylo přítomno přes 50 osob.

Vedoucí detašovaného pracoviště tímto děkuje předsedovi místní organizace Bílovec panu Ivu Zapletalovi za pozvání a těší se na další spolupráci.

Jednání sociální komise na pracovišti v Novém Jičíně

Dne 2.12.2009 proběhlo v odpoledních hodinách na detašovaném pracovišti v Novém Jičíně jednání sociální komise Města Nový Jičín. Vedoucí detašovaného pracoviště Mgr. Richard Pešat, který je rovněž členem uvedené komise, při této příležitosti představil činnost Centra jako celku a dále činnost pracoviště Nový Jičín.

Spolupráce se členy SPCCH o.s.

Dne 14.12.2009 proběhla na detašovaném pracovišti v Novém Jičíně členská schůze Svazu postižených civilizačními chorobami o.s. Při této příležitosti vedoucí detašovaného pracoviště seznámil členy svazu s činností pracoviště, došlo rovněž k pozitivnímu vyhodnocení vzájemné spolupráce v roce 2009.

Mgr. Richard Pešat
Vedoucí detašovaného pracoviště

Detašované pracoviště OPAVA

Liptovská 21, 747 06 Opava 6
tel.: 553 734 109

Malé ohlédnutí za rokem 2009

Osobní asistence

Mezi základní činnosti poskytované v rámci osobní asistence patří činnosti uvedené v § 39, odst. 2, zákona č. 108/2006 Sb. Konkrétní průběh daných činností je však individuální záležitostí a odvíjí se od charakteru služby a přání uživatele. Služba je dostupná denně včetně sobot, nedělí a svátků, zpravidla od 7:00 – 17:00 hodin.

Prostřednictvím osobní asistence poskytujeme péči zdravotně postiženým osobám a seniorům, jejichž věk je minimálně 6 let. Uživatel si sám určuje, jakou péči a v jakém rozsahu potřebuje. Bez služeb osobní asistence by uživatelé v mnoha případech museli trvale žít v nějakém ústavním zařízení.

Službu jsme v uplynulém roce poskytovali celkem 28 uživatelům z Opavy a okolí, většinou v jejich domácím prostředí, ale také ve škole a sociálně terapeutické dílně.

Pro naše uživatele je k dispozici rovněž služba zapůjčování kompenzačních pomůcek, do doby vyřízení poukazu na příslušné zdravotní pojišťovně, respektive na nezbytně nutnou dobu. Fakultativně rovněž zajišťujeme přepravu uživatelů našim vozem.

Odborné sociální poradenství

V roce 2009 jsme zaznamenali nejvíce dotazů k problematice příspěvků podle vyhlášky č. 182/1991 Sb., příspěvku na péči, nabídkám sociálních služeb a možnostem získání kompenzačních pomůcek. Časté byly také dotazy vztahující se k zaměstnávání osob se zdravotním postižením.

Od září 2009 jsme, v reakci na řadu podnětů od našich uživatelů, otevřeli v rámci poradny půjčovnu kompenzačních pomůcek, o které jsme blíže informovali v minulém čísle (aktuální nabídku najdete na www.czp-msk.cz). V minulém roce jsme se stali také distributorem Euroklíče (více na www.czp-msk.cz).

V průběhu roku jsme lektorsky zajistili 12 přednáškových akcí, většinou na členských schůzích svépomocných organizací zdravotně postižených nebo na pozvání obecních úřadů.

Čtvrtletně vydáváme také informační zpravodaj, prostřednictvím kterého seznamuje především s aktuálními informacemi k našim službám, ale také k sociálně právnímu zabezpečení zdravotně postižených.

Sociálně aktivizační služby

Z finančních důvodů jsme nabídku sociálně aktivizačních činností v roce 2009 značně omezili.

Celoročně jsme zajišťovali kurz individuální výuky na PC, který absolvovalo 19 klientů a přednáškové akce (např. na téma finanční poradenství, diabetes, canisterapie). Pouze v prvním pololetí roku jsme zajistili také 22 lekcí arteterapie, kterou pravidelně navštěvovalo 7 uživatelů.

Kolektiv pracovníků detašovaného pracoviště Opava

Přehled nejbližších akcí pro zdravotně postižené v Opavě

05.3.	Společenský večírek	ZP Opava 6
12.3.	Společenský večírek	Školní statek Opava
09.3.	Turnaj v kuželkách	TJ Hagemann Opava
13.3.	Vídeňská krev	Slezské divadlo Opava
26.3.	Velikonoční výstavka	Klubovna SZdP
07.4.	Luštíme sudoku	Klubovna SZdP
16.4.	Společenský večer	ZP Otice
25.4.-1.5.	Ozdravný pobyt	Karlovice
04.5.	Den kardiaků	Církevní škola Opava
04.-16.5.	2x pobyt v termálních vodách	Podhajská, Slovensko
09.-16.5.	Rekondice DIA	Čeladná
15.-22.5.	Rekondice ONKO	Luhačovice
16.-23.5.	Rekondice KARDIO	Čeladná
23.-30.5.	Rekondice TP	Čeladná
30.5.-6.6.	Ozdravný pobyt	Piešťany

Blíže informace: Sdružení zdravotně postižených v ČR, Liptovská 21, 747 06 Opava 6, tel. 553 734 109

*Dagmar Slaninová
Vedoucí detašovaného pracoviště Opava*

Detašované pracoviště OSTRAVA

Bieblova 3, 702 00 Ostrava
tel.: 596 115 318

Aktivity na pracovišti v roce 2010

Kurz PC

Ostravské pracoviště i v letošním roce pokračuje v pořádání kurzu: Základy práce na PC. Kurz je opět veden individuálním formou panem Liborem Alexem.

Kurz, nově, probíhá v jiných dnech, a to **každé úterý a čtvrtek** v těchto časech 9:00-10:30, 10:30-12:00, 13:00-14:30, 14:30-16:00.

Na kurz se můžete přihlásit osobně na našem pracovišti nebo telefonicky na tel: 596 115 318.

Prezentace pro zdravotně postižené a seniory

I tomto roce bychom Vám chtěli nabídnout možnost realizovat prezentaci pro Vaši organizaci, svaz nebo svépomocnou skupinu. Témata prezentací si můžete volit vy a měly by souviset s tematikou dotýkající se osob se zdravotním postižením.

Prezentace ostravského pracoviště

Úspěšnou prezentaci měla naše kolegyně Lenka Sobarňová DiS., která její průběh popsala takto:

*„Prezentaci jsem vykonávala pro seniory, kteří patří pod instituci s názvem **ELIM klub Seniorů Ostrava**.*

Již dlouho jsem se nesečkala s tak příjemným kolektivem, jako nyní. Během výkladu, za pomoci projektoru, na téma „Kompenzační pomůcky“, byl veliký zájem ne jen o tématu samotném, ale také o činnost naší organizace. Mnoho seniorů a tělesně postižených občanů neví, jak o kompenzační pomůcky požádat, zda-li na ně mají nárok nebo jaký lékař by mohl pomůcky předepsat. Všechny tyto otázky a dotazy lze v průběhu prezentace jednoduše vysvětlit.

Protože se často vyslovuje otázka: „Kdo by nám to mohl vysvětlit? Ani nevím, že něco takového existuje.“ Nabízíme proto tyto prezentace na téma „Kompenzační pomůcky“ a „Systém sociálních služeb“, abychom Vám mohli přiblížit tolik nepochopené a někdy zbytečně složité záležitosti týkající se těchto témat. Výklad je jednoduchý, za pomoci projektoru lze vše vidět formou obrázků-snímů, ale i formou letáčků, dokumentace a katalogů kompenzačních a rehabilitačních pomůcek.

V případě zájmu se budu velice na Vás těšit a veškeré Vaše dotazy a otázky s úsměvem zodpovím.

Tímto bych chtěla poděkovat kolektivu klub Seniorů, ale také Domovu pro seniory IRIS, kde prezentace na téma „Kompenzační pomůcky“ měla velkou a příjemnou odezvu.“

Lenka Sobarňová, DiS.

Víte, že akustická hlášení usnadňují nevidomým dopravu MHD?

Jak fungují tato zařízení? Nevidomý si pořídí standardizovaný kapesní vysílač s šesti tlačítky s typickými funkcemi. Tyto vysílače již slouží nevidomým také například na úřadech nebo nákupních střediscích. Pro účely komunikace s dopravním prostředkem slouží v současné době tlačítka č. 3 a 4. Stlačení prvního z nich, např. cestujícím stojícím na nástupišti, vybudí v hlásiči zastávek tramvaje v dosahu povel k vyhlášení speciálního hlášení o čísle a směru jízdy, a to do venkovních a vnitřních reproduktorů. Stlačení druhého z tlačítek dává nevidomý najevo záměr nastoupit či vystoupit z vozidla. Je tím vyvolán "trylek" u předních dveří, který slouží k orientaci nevidomého v prostoru, automaticky je dána výzva k otevření předních dveří po zastavení (nevidomí již nemusejí stisknout tlačítko otevírání dveří) a navíc je reproduktorem řidiči pohyb nevidomého oznámen jiným speciálním hlášením.

Zdroj: Zpravodaj DPMO a.s.

*Mgr. Ing. Nad'a Karmazinová
Vedoucí detašovaného pracoviště Ostrava*

PORADNA

Změny v důchodovém pojištění od 1.1.2010

Od 1. ledna 2010 dochází k významným změnám v oblasti důchodového pojištění. Jedná se především o úpravu důchodového věku, potřebné doby pojištění či koncepce invalidity. Mění se tedy základní podmínky nároku na dávky i parametry pro výpočet jejich výše. Do právního řádu tyto změny zavádí zákon č. 306/2008 Sb., který mění stávající zákon o důchodovém pojištění č. 155/1995 Sb., v platném znění.

Důvodem změn je nezbytnost zahájení první fáze důchodové reformy, protože dosavadním způsobem nastavená pravidla pro přiznávání dávek důchodového pojištění přestanou být do budoucna pro důchodový systém únosná.

Dosud získané nároky v oblasti důchodového pojištění zůstanou kromě výjimek zachovány, dílčí omezení se dotknou až důchodových nároků vzniklých v budoucnu. Účinky parametrických změn se začnou projevovat postupně tak, aby veřejnost měla dostatek času se novým podmínkám přizpůsobit.

Doby pojištění a vyloučené doby

Náhradní dobou pojištění přestává být studium na střední, vyšší odborné nebo vysoké škole. Studenti mají od 1.1.2010 možnost být účastní důchodového pojištění dobrovolně. Studium absolvované do 31.12.2009 se i pro nároky na důchody vzniklé po tomto datu hodnotí podle dosavadních pravidel. Pro účely nároku na invalidní důchod se však doba prvních 6 let studia po dosažení 18 let věku považuje za dobu pojištění vždy, i když byla získána v roce 2010 a později.

Rozšiřuje se okruh tzv. kvalifikovaných důvodů, pro které může účast na dobrovolném důchodovém pojištění trvat na základě podané přihlášky bez časového omezení. Nově je jakékoliv studium po roce 2009 (bez ohledu na to, zda již uplynulo prvních šest let studia po dosažení věku 18 let nebo nikoliv), dále doba pobytu v cizině, po kterou osoba následuje svého manžela, který v cizině působil v diplomatických službách ČR a dále, po kterou byla osoba poslancem Evropského parlamentu.

Dobrovolného pojištění obecně mohou být účastny pouze osoby starší 18 let. U důchodů s nárokem po 31.12.2009 je možné požádat, aby v situaci, kdy v rámci období rozhodného pro stanovení výše důchodu (pro rok 2010 se jedná o roky 1986-2009) došlo ke krytí vyloučené doby (z důvodu nemoci, studia, péče o dítě či osobu závislou aj.) s příjmem z výdělečné činnosti, byla při výpočtu důchodu hodnocena namísto příjmů z výdělečné činnosti raději doba vyloučená.

Starobní důchod

Zásadním způsobem se mění ustanovení, které upravuje podmínky nároku na přiznání tzv. řádného starobního důchodu. Nově se potřebná doba pojištění postupně prodlužuje až na 35 let. Pro zjištění minimální délky doby pojištění u konkrétního pojištěnce je rozhodující, ve kterém kalendářním roce dotyčný dosahuje důchodového věku.

Kalendářní rok, v němž je dosaženo důchodového věku	Potřebná doba pojištění
<i>před rokem 2010</i>	25 let
2010	26 let
2011	27 let
2012	28 let
2013	29 let
2014	30 let
2015	31 let
2016	32 let
2017	33 let
2018	34 let
<i>po roce 2018</i>	35 let

Pojištěnci, který ke dni dosažení důchodového věku nezískal potřebnou dobu pojištění, nemůže být starobní důchod k tomuto dni přiznán. K přiznání důchodu může případně dojít až následně od pozdějšího data, ke kterému již potřebnou dobu pojištění získal. Pojištěnec, který dosáhne důchodového věku po roce 2014, přičemž ke dni dosažení tohoto věku nezískal potřebnou dobu pojištění, má nárok na starobní důchod též, jestliže získal 30 let tzv. „čisté“ doby pojištění (získané z titulu výkonu výdělečné činnosti, popř. dobrovolného důchodového pojištění).

Podmínky nároku na tzv. poměrný starobní důchod se rovněž poněkud zpřísňují. Nově dochází k postupnému navýšení potřebného věku i doby pojištění v závislosti na kalendářním roce dosažení potřebného věku. Potřebný věk navíc přestává být pro všechny jednotný - jeho výše se nově odvozuje od důchodového věku muže stejného data narození, ke kterému se vždy přičítá 5 let.

Potřebný věk v roce	Potřebná doba pojištění
65 let před rokem 2010	15 let
důchodový věk muže stejného data narození + 5 let v roce 2011	17 let
důchodový věk muže stejného data narození + 5 let v roce 2012	18 let
důchodový věk muže stejného data narození + 5 let v roce 2013	19 let
důchodový věk muže stejného data narození + 5 let po roce 2013	20 let

Pojištěnec, který nespĺňuje žádnou z výše uvedených podmínek, má nárok na starobní důchod též, jestliže dosáhl věku 65 let a splnil zákonné podmínky nároku na invalidní důchod.

Pokud jde o tzv. předčasný starobní důchod, zůstává i nadále zachována možnost požádat o přiznání této dávky až 3 roky před dovršením důchodového věku. U osob, jejichž důchodový věk činí 63 let a více, bude dokonce možné odejít do tohoto důchodu již v 60 letech - u osob, jejichž důchodový věk činí 65 let (muži, bezdětné ženy a ženy s jedním dítětem), může tedy doba předčasnosti nově činit až 5 roků.

Stanovení důchodového věku od 1.1.2010 upravuje zákon o důchodovém pojištění takto:

u pojištěnců narozených před rokem 1936:

- a) u mužů 60 let
- b) u žen
  - 53 let, pokud vychovaly alespoň 5 dětí
  - 54 let, pokud vychovaly 3 nebo 4 děti
  - 55 let, pokud vychovaly 2 děti
  - 56 let, pokud vychovaly 1 dítě
  - 57 let

u pojištěnců narozených po roce 1968:

- a) u mužů 65 let
- b) u žen
  - 62 let, pokud vychovaly alespoň 4 děti
  - 63 let, pokud vychovaly 3 děti
  - 64 let, pokud vychovaly 2 děti
  - 65 let

u pojištěnců narozených v období let 1936 až 1968 (viz tabulka důchodového věku výše).

Výše starobního důchodu

Zákon nově stanoví možnost požádat o úpravu procentní výměry starobního důchodu v případech, kdy pojištěnec po přiznání starobního důchodu a čerpání výplaty této dávky vykonává výdělečnou činnost. Takový postup dosud nebyl možný.

1. Zvýšení náleží ve výši 1,5 % výpočtového základu za každých 180 kalendářních dnů výkonu výdělečné činnosti, je-li starobní důchod vyplácen ve výši jedné poloviny. Polovinou starobního důchodu se rozumí polovina základní výměry a polovina procentní výměry.
2. Zvýšení náleží ve výši 0,4 % výpočtového základu za každých 360 kalendářních dnů výkonu výdělečné činnosti, je-li starobní důchod vyplácen v plné výši. Toto zvýšení náleží vždy až po dvou letech nepřetržitého výkonu výdělečné činnosti. Zvýšení náleží též v případě, že poživatel starobního důchodu získá alespoň 360 dnů výdělečné činnosti a zaměstnání ukončí.

Požádá-li starobní důchodce o zastavení výplaty této dávky z důvodu výkonu výdělečné činnosti, zvyšuje se jeho důchod podle stejných pravidel, jaká platila do konce roku 2009, tedy o 1,5 %

výpočtového základu za každých 90 kalendářních dnů výkonu výdělečné činnosti bez pobírání důchodu.

Jestliže bude přiznáván starobní důchod za podmínek, že pojištěnec nezískal potřebnou dobu pojištění pro nárok na starobní důchod, dosáhl věku 65 let a současně splnil podmínky nároku na invalidní důchod, jeho výše bude záviset na stanoveném stupni invalidity.

Při stanovení výše předčasného starobního důchodu, se nově postupuje tak, že pokud doba předčasnosti nepřekročí 720 dnů, činí snížení procentní výměry pouze 0,9 % výpočtového základu za každých, i započatých, 90 kalendářních dnů. Pokud doba předčasnosti přesáhne 720 dnů, snižuje se od 721. dne procentní výměra důchodu za každých, i započatých, 90 kalendářních dnů předčasnosti o 1,5 % výpočtového základu.

Invalidní důchod

Zákon již nerozeznává druhy invalidních důchodů - plný a částečný.

Nově bude osobám z důvodu jejich invalidity poskytována jediná dávka důchodového pojištění - invalidní důchod. Její výše bude ovšem rozdílná podle toho, který ze tří stupňů invalidity u konkrétního pojištěnce nastal.

Do těchto invalidních důchodů se k 1.1.2010 podle přesných zákonných pravidel transformují plné a částečné invalidní důchody přiznané v období do konce roku 2009.

Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivě zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla:

- a) **nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,**
- b) **nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,**
- c) **nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.**

Zdravotní stav posuzují okresní správy sociálního zabezpečení svými lékaři.

Pro získání nároku na invalidní důchod je třeba rovněž splnit podmínku potřebné doby pojištění.

Věk pojištěnce	Potřebná doba pojištění
do 20 let	méně než 1 rok
od 20 let do 22 let	1 rok
od 22 let do 24 let	2 roky
od 24 let do 26 let	3 roky
od 26 let do 28 let	4 roky
nad 28 let	5 roků

Potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod se zjišťuje z období před vznikem invalidity a jde-li o pojištěnce ve věku nad 28 let, z posledních deseti roků před vznikem invalidity. Nově platí, že u pojištěnce staršího 38 let se podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod považuje za splněnou též, byla-li v období posledních 20 let před vznikem invalidity získána doba pojištění alespoň 10 roků.

Nárok na invalidní důchod ze zákona zaniká, pokud pojištěnec dosáhne věku 65 let. Invalidní důchod vyplácený ke dni dovršení 65 let věku se mění na starobní důchod a tento nadále náleží ve výši původně vypláceného důchodu invalidního. Nárok na starobní důchod nevylučuje, aby pojištěnec podal žádost o přiznání a provedení výpočtu řádného či poměrného starobního důchodu.

Nově je povinnost předložit na výzvu orgánu sociálního zabezpečení lékařské nálezy ošetřujících lékařů, které má ve své evidenci. Dále je povinen sdělit údaje o dosaženém vzdělání, zkušenostech a znalostech, předchozích výdělečných činnostech a o změnách ve sdělených skutečnostech, k nimž došlo v době od předchozího posouzení poklesu pracovní schopnosti. Při nesplnění této povinnosti může být výplata důchodu zastavena, jestliže byl příjemce dávky na tento následek upozorněn.

Výše invalidního důchodu

Výše procentní výměry invalidního důchodu za každý celý rok doby pojištění činí:

- **0,5 %** výpočtového základu měsíčně, jedná-li se o invalidní důchod **pro invaliditu prvního stupně**,
- **0,75 %** výpočtového základu měsíčně, jedná-li se o invalidní důchod **pro invaliditu druhého stupně**,
- **1,5 %** výpočtového základu měsíčně, jedná-li se o invalidní důchod **pro invaliditu třetího stupně**.

Při změně stupně invalidity se změni i výše invalidního důchodu. Nová výše procentní výměry se stanoví jako součin procentní výměry invalidního důchodu, který náležel ke dni, jenž předchází dni, od něhož došlo ke změně stupně invalidity, a koeficientu, který se vypočte jako podíl procentní sazby výpočtového základu, která náleží za každý celý rok doby pojištění ve výši odpovídající novému stupni invalidity, a procentní sazby výpočtového základu, která náleží za každý celý rok doby pojištění ve výši odpovídající původnímu stupni invalidity. Koeficient se stanoví s přesností na čtyři platná desetinná místa.

Při výpočtu výše invalidního důchodu se tradičně přihlíží též k tzv. dopočtené době, tedy době ode dne vzniku nároku na invalidní důchod do dne dosažení důchodového věku. Nově jsou pravidla zápočtu dopočtené doby přísnější - hodnotí se jen

v takovém poměru, v jakém je součet dnů české doby pojištění získaných v období od dosažení 18 let věku do vzniku nároku na invalidní důchod vůči celkovému počtu dnů v tomto období.

Každému poživateli bylo do 31.1.2010 písemně sděleno, do jakého stupně invalidity se jeho důchod k 1.1.2010 transformoval. Poživatelé plných či částečných invalidních důchodů, kteří ke dni 31.12.2009 dosáhli již věku 65 let, obdrželi sdělení, že jejich dávka se k 1.1.2010 transformuje do starobního důchodu.

Vdovský, vdovecký a sirotčí důchod

Pro nárok na vdovský/vdovecký důchod po uplynutí jednoho roku od úmrtí manžela je nově u mužů i žen třeba dosáhnout alespoň věku o 4 roky nižšího než činí důchodový věk muže stejného data narození. Postačí ovšem dosáhnout pouze vlastního důchodového věku, je-li tento nižší než věk uvedený v předchozí větě.

Pro všechny pozůstalostní důchody nově platí, že dojde-li po zániku nároku na ně k jeho obnově, nesmí být výše procentní výměry nové dávky nižší než výše procentní výměry původní dávky, která náležela ke dni zániku nároku na ni. To je výrazné zvýhodnění oproti dosavadnímu stavu.

Vyplácení důchodů

Nová právní úprava stanoví povinnost příjemce důchodu vypláceného v hotovosti prostřednictvím držitele poštovní licence hradit náklady plátce důchodu za poukazy splátek důchodu vyplácených v pravidelných lhůtách. Tato povinnost se nevztahuje na poživatele důchodů, jimž byl důchod přiznán před 1.1.2010 a od 31.12.2009 jim nepřetržitě trvá nárok na alespoň jeden důchod. Výše těchto nákladů v roce 2010 činí 21 Kč za každou splátku důchodu. Tato částka bude předem sražena z celkové výše splátky, která bude následně poukázána důchodci v již snížené výši.

Řízení ve věcech důchodového pojištění

Řízení o přeměně invalidního důchodu na starobní důchod se zahajuje z moci úřední, tedy zcela nezávisle na vůli poživatele invalidního důchodu. Změna výše invalidního důchodu v návaznosti na změnu stupně invalidity se provede z moci úřední (po provedené kontrolní lékařské prohlídce), popřípadě na žádost pojištěnce o změnu výše invalidního důchodu.

Námitkové řízení ve věcech důchodového pojištění

Proti rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení ve věcech důchodového pojištění lze jako řádný opravný prostředek podat písemné námitky do 30 dnů ode dne jeho oznámení účastníku řízení. Podání námitek nemá odkladný účinek, nejde-li o rozhodnutí, které se týká plnění sankční povinnosti příjemců dávek

či zaměstnavatelů. Námitky se podávají orgánu sociálního zabezpečení, který rozhodnutí vydal, a ten o nich také rozhoduje. Pokud je takovým orgánem ČSSZ, lze námitky v uvedené lhůtě uplatnit u kterékoliv okresní správy sociálního zabezpečení. Prvostupňová rozhodnutí ČSSZ tedy nenabývají právní moci doručením, ale až uplynutím lhůty k podání námitek, resp. doručením rozhodnutí ČSSZ o námitkách.

Orgán sociálního zabezpečení přezkoumává rozhodnutí, proti němuž byly podány námitky, v plném rozsahu; není přítom vázán podanými námitkami. Řízení o námitkách musí být vedeno odděleně od rozhodování orgánu sociálního zabezpečení v prvním stupni - nemohou se na něm podílet, ani v něm rozhodovat osoby, které se účastnily řízení o vydání napadeného rozhodnutí. Podání námitek je řádným opravným prostředkem ve správním řízení a absolvování námitkového řízení, ať již úspěšné nebo neúspěšné, je proto nezbytným předpokladem k tomu, aby se věci mohl zabývat soud v rámci případné později uplatněné správní žaloby.

Zdroj: Helpnet

Někteří důchodci mohou mít vyšší důchody

Důchodci narození po válce si mohou zvýšit důchod. Jednorázově dostanou navíc další peníze. Chce to pouze jediné: Museli chodit do deváté třídy základní školy.

Děti se tehdy mohly rozhodnout, zda ukončí školu v osmé třídě, nebo budou pokračovat v nepovinné deváté. Dětem navštěvujícím devátou třídu se ale delší pobyt na základní škole nezapočítával do důchodu, a měly tak „odpracováno“ o rok méně než jejich vrstevníci s osmou třídou. Kdo si ovšem nechal na sociálce rok v deváté třídě uzнат, jednorázově potom dostal osm tisíc a důchod se mu měsíčně zvýšil o 200 korun.

Informace se týká žáků, kteří absolvovali devátou třídu základní školy v letech 1960 a 1961. V souvislosti se zaváděním nové školské soustavy byla ve zmíněných letech zavedena pro absolventy osmých tříd devátá třída základního školního vzdělání, k jejímuž absolvování se mohli žáci svobodně rozhodnout. Poté byla ze zákona zavedena povinná devítiletá školní docházka.

Stanovisko MPSV

Vzhledem k tomu, že se obvykle základní škola do přípravy na povolání nezapočítává, byli tak lidé s vychozenou devátou třídou znevýhodněni.

MPSV vydalo stanovisko, podle kterého skončili žáci základní školu absolvováním osmé třídy, návštěva deváté třídy tak již byla studiem po ukončení povinné školní docházky, které svým rozsahem a obsahem odpovídalo studiu na střední škole. Mají

tedy nárok na peníze i za devátou třídu základní školy.

Jedinou výjimku představuje pouze studium na takzvaných speciálních školách, například pro děti s vadami sluchu, kde začala povinná devítiletá školní docházka o něco dříve.

To se týká i invalidních důchodců narozených v roce 1945, a 1946, kterým vznikl nárok na invalidní důchod ještě před výkladem MPSV, a pobírají tak peníze bez připočtení deváté třídy.

Důchod se zvýší o 1,5 procenta

O dorovnání důchodu se musí zažádat. Žádosti se uplatňují u příslušné správy sociálního zabezpečení. Dokládají se vysvědčením z deváté třídy a identifikačním číslem, kterým je rodné číslo.

Na základě žádosti poživitele důchodu se pak provede přepočítání. Důchod se zvýší zpravidla o 1,5 procenta výpočtového základu a zvýšení se navíc doplatí až za 3 roky nazpátek.

Zdroj: Deník

Od ledna se zvýší zvláštní příspěvek k důchodu

Od ledna 2010 se zvýšil takzvaný zvláštní příspěvek k důchodu. Zvláštní příspěvek k důchodu byl zaveden v roce 2005. Příspěvek je kompenzací za zrušení nebo omezování do té doby poskytovaných zvýhodnění účastníků odboje a osob účastných rehabilitace v oblasti dopravy (slevy z jízdného), telefonních služeb a lázeňských a rekreačních pobytů.

Byla totiž splněna valorizační podmínka, kterou stanovuje zákon č. 357/2005 Sb. Podle něj má vláda zvláštní příspěvek k důchodu zvýšit v případě, že úhrnný index cen v pravidelné veřejné hromadné vnitrostátní železniční a autobusové dopravě, za vnitrostátní telefonní služby a za tuzemské lázeňské nebo rekreační pobyty vzroste alespoň o 5 %. Tento ukazatel dosáhl růstu 6,6 %.

Zvláštní příspěvek k důchodu je opakovanou pevně stanovenou měsíční částkou vyplácenou spolu s důchodem. Má různou výši v závislosti na tom, zda se jedná o poživitele starobních a invalidních důchodů, kteří se zúčastnili odboje či byli rehabilitováni, nebo zda jde o poživitele vdovských a vdoveckých důchodů po těchto osobách či poživitele starobních a invalidních důchodů účastníků povstání v květnu 1945.

Jak se zvýší příspěvek?

- z 2500 na 2676 Kč měsíčně
- z 1250 Kč na 1338 Kč měsíčně.

Zdroj: MPSV.cz

Změny dávek nemocenského pojištění

Dávky nemocenského pojištění jsou čtyři: nemocenské, ošetrovné, peněžité pomoc v mateřství a vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství. I nadále se vypočítávají z denního vyměřovacího základu. Takto stanovený průměrný denní příjem, tedy tzv. denní vyměřovací základ, podléhá redukcí. Upravuje se pomocí tří tzv. redukčních hranic.

Změny ve výpočtu

Od 1.1.2010 se na jeden rok ruší výhoda pro redukcí denního vyměřovacího základu pojištěnce pro výpočet peněžité pomoci v mateřství a vyrovnávacího příspěvku v těhotenství a mateřství. Procentní sazba, kterou se stanovuje z redukovaného denního vyměřovacího základu denní výše nemocenského, peněžité pomoci v mateřství a ošetrovného, se od 1. ledna 2010 sjednocuje. Shodně činí 60 %. Na jeden rok se tak ruší vyšší sazby pro nemocenské a pro peněžitou pomoc v mateřství.

Ošetrovné

Pro rok 2010 se zavádí tzv. karenční doba pro ošetrovné. **V praxi to znamená, že se ošetrovné neposkytuje první tři kalendářní dny potřeby ošetrování (péče) o člena domácnosti.**

Na jeden rok tak platí stejné pravidlo jako při dočasné pracovní neschopnosti, kdy za první tři pracovní směny nenáleží náhrada mzdy (platu), odměny, snížený plat nebo snížená odměna podle zvláštních právních předpisů.

Přechod nároku z roku 2009

Lidem, kteří dávky nemocenského pojištění s výjimkou ošetrovného začali pobírat už v roce 2009, se s účinností od 1. ledna 2010 sníží na úroveň, kterou stanovuje úsporný balíček. Těm, kteří dávky nemocenského pojištění začínou pobírat v roce 2010, se vypočítají podle právních předpisů platných v roce 2010. Od 1. ledna 2011 se zase přepočítají na výši platnou před úsporným balíčkem.

Státní sociální podpora v roce 2010

Přídavek na dítě

Zákon č. 362/2009 Sb. od 1. ledna 2010 upravil přídavek na dítě tak, jak byl před 1. červencem 2009. Změna se týká výše přídatku na dítě a také hranice příjmu rozhodného pro nárok na dávku.

V praxi to znamená, že od 1. ledna 2010 je přídavek na dítě **do 6 let věku 500 Kč**, na dítě ve věku **od 6 do 15 let se jedná o 610 Kč** a u nezaopatřeného dítěte ve věku **od 15 do 26 let činí dávka 700 Kč**.

Nárok na přídavek na dítě má od 1. ledna 2010 nezaopatřené dítě, **jestliže rozhodný příjem v rodině nepřevyšuje součin částky životního minima rodiny a koeficientu 2,40**. Úřady práce stanoví nově nárok a výši přídatku na dítě náležejícího za leden 2010 automaticky bez žádosti. O této změně vydají písemné sdělení.

Příspěvek na bydlení

Dne 14.12.2009 byl přijat návrh nařízení vlády, kterým se pro účely příspěvku na bydlení ze státní sociální podpory pro rok 2010 stanoví výše nákladů srovnatelných s nájemným, částek, které se započítávají za pevná paliva, a částek normativních nákladů na bydlení. Návrh byl zpracován na základě zákonného zmocnění obsaženého v § 28 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů.

Podle tohoto nařízení vláda stanoví každoročně vždy k 1. lednu výši částek rozhodných pro stanovení nároku na příspěvek na bydlení a jeho výši pro následující kalendářní rok. Nově stanovená výše uvedených částek je nezbytným předpokladem pro přiznávání příspěvku na bydlení ze státní sociální podpory od 1. ledna 2010.

Kalkulačku pro výpočet příspěvku najdete na: <http://www.kurzy.cz/kalkulacka/prispevek-na-bydleni/>.

Zdroj: MPSV

Změna příspěvku na motorová vozidla od ledna 2010

Jedním z úsporných opatření, která povedou ke snížení deficitu státního rozpočtu, je změna výše příspěvku na provoz motorového vozidla. Dojde k ní na základě vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí č. 451/2009 Sb., která již vyšla ve Sbírce zákonů.

Podle nového právního předpisu se příspěvek na provoz motorového vozidla od nového roku sníží. A to o 50% u osob, jejichž zdravotní stav odůvodňuje přiznání mimořádných výhod II. stupně, a o 20% u osob, jejichž zdravotní stav odůvodňuje přiznání mimořádných výhod III. stupně. Snížení se netýká rodičů dětí s onkologickým onemocněním.

Nově tak příspěvek na provoz motorového vozidla v roce 2010 bude:

- **7 920 Kč** pro občany, jejichž zdravotní postižení odůvodňuje přiznání mimořádných výhod III. stupně (3 360 Kč u jednostopých vozidel)
- **3 000 Kč** pro občany, jejichž zdravotní postižení odůvodňuje přiznání mimořádných výhod II. stupně (1 150 Kč u jednostopých vozidel)

- **9 900 Kč** pro rodiče dětí s uvedeným onkologickým onemocněním (4 200 Kč u jednostraných vozidel).

Vyhláška MPSV současně snižuje počet ujetých kilometrů, který zakládá **nárok na zvýšení dávky**.

V praxi to znamená zvýhodnění pro handicapované osoby, o vyšší dávku budou moci požádat, když ujedou méně. Konkrétně místo dřívějších 9 000 km už po najetých 7 000 km.

Ostatní podmínky pro přiznání a výši příspěvku na provoz motorového vozidla, který poskytují obecní úřady obcí s rozšířenou působností, se nemění.

Příspěvek na provoz motorového vozidla se poskytuje na kalendářní rok, a to vlastníku nebo provozovateli motorového vozidla:

- o jehož zdravotní stav odůvodňuje přiznání mimořádných výhod II. nebo III. stupně (s výjimkou postižených úplnou nebo praktickou hluchotou), a který bude používat toto motorové vozidlo pro svou pravidelnou dopravu,
- o který motorové vozidlo bude používat pro pravidelnou dopravu manžela (manželky), dítěte nebo jiné osoby blízké, jejichž zdravotní postižení odůvodňuje přiznání mimořádných výhod II. stupně (s výjimkou postižených úplnou nebo praktickou hluchotou), nebo III. stupně
- o který je rodičem nezaopatřeného dítěte, které je léčeno na klinice fakultní nemocnice pro nemocnění zhoubným nádorem nebo hemoblastosou, a to v době nezbytného léčení akutní fáze onemocnění v tomto zdravotnickém zařízení.

Zdroj: MPSV

Nová podpora v nezaměstnanosti?

V roce 2010 zůstávají dávky podpory v nezaměstnanosti na stejné výši a lze je pobírat stejnou dobu jako v roce 2009.

Podpora v nezaměstnanosti se poskytuje během tzv. podpůrné doby. Ta je různě dlouhá v závislosti na věku uchazeče o zaměstnání. Člověk, kterému v době podání žádosti o podporu bylo

- do 50 let, může podporu v nezaměstnanosti pobírat 5 měsíců,
- lidé od 50 do 55 let mají nárok na podporu 8 měsíců,
- občané, kterým je víc než 55 let, mohou podporu pobírat 11 měsíců.

Výše podpory se stanovuje procentní sazbou z průměrného měsíčního čistého výdělku zjištěného v posledním ukončeném zaměstnání v rozhodném období (poslední 3 roky). Pokud uchazeč naposledy

vykonával samostatnou výdělečnou činnost, procentní částka se počítá z posledního vyměřovacího základu v rozhodném období, který se přepočítává na jeden kalendářní měsíc.

Procentní sazby jsou: první dva měsíce podpůrné doby činí 65 %, další dva měsíce se jedná o 50 % a ve zbývajícím období o 45 %.

Handicapovaným lidem ve třetím stupni invalidity bez nároku na invalidní důchod pomůže novela zákona

Ministerstvo práce a sociálních věcí si uvědomuje obtížnou situaci lidí se zdravotním postižením a zpřísňující opatření v systému pomoci v hmotné nouzi. Proto se - i s ohledem na celkovou situaci na trhu práce (s přihlédnutím k obtížnému zaměstnávání osob se zdravotním postižením) - aktivně podílelo na přípravě novely zákona o pomoci v hmotné nouzi.

Návrh řeší některé negativní důsledky stanovení podmínek pro osoby se zdravotním postižením v souvislosti s určením výše dávky na zabezpečení výživy, tj. částky živobytí, o kterých včera informoval veřejný ochránce práv (viz Veřejný ochránce práv). Novela je nyní v Poslanecké sněmovně PČR jako poslanecký návrh, jde o sněmovní tisk č. 1033, který lze najít na stránkách Poslanecké sněmovny. Vyjadřovat se k němu bude vláda a bude podporovat jeho projednání Poslaneckou sněmovnou ve zrychleném režimu, případně i na mimořádné schůzi.

Stávající zákon o pomoci v hmotné nouzi mj. stanovuje, že (zjednodušeně) lidé, kteří jsou dlouhodobě nezaměstnaní a pobírají dávku pomoci v hmotné nouzi „příspěvek na živobytí“ déle než půl roku, mají po uplynutí uvedených šesti měsíců nárok pouze na tzv. existenční minimum, tj. 2 020 Kč, pokud nejsou pracovně aktivní. Další změnou je opatření, podle kterého lidem invalidním ve třetím stupni, kteří (kvůli nesplnění podmínky potřebné doby pojištění) nemají nárok na invalidní důchod, náleží příspěvek na živobytí rovněž pouze ve výši existenčního minima. Právní úprava vychází z principu, že kdo nepracoval a neplatil pojistné, bude mít nižší dávky než ten, kdo pracoval a pojistné platil v rozsahu potřebném pro nárok na důchod.

Opatření bylo přijato už v roce 2008, tedy v době, kdy byla nízká nezaměstnanost a velký počet volných pracovních míst, zpřísňovaly se podmínky a do systému hmotné nouze se promítal zásluhový princip, a to v pozitivním i negativním smyslu. Zpřísňení se mělo především týkat osob, které dlouhodobě pobíraly dávky a osob, které i když mohly pracovat, nepracovaly (a tudíž nebyly účastny pojištění). Nebyl tak důvod k jejich zvýhodňování

oproti ostatním skupinám obyvatel. Na druhé straně lidé těžce postižení zpravidla z objektivních důvodů pracovat nemohou nebo práci seženou velmi obtížně, a to zejména v současné době.

Ministerstvo práce a sociálních věcí upozorňuje, že lidé, kterým byl snížen příspěvek na živobytí na existenční minimum proto, že nemají nárok na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně, mohou nadále ve stejné výši dostávat doplatek na bydlení ze systému pomoci v hmotné nouzi (více na <http://www.mpsv.cz/cs/5#djp>) a příspěvek na bydlení ze systému státní sociální podpory (více na <http://www.mpsv.cz/cs/2>). V neposlední řadě je možné těmto osobám poskytnout, vždy po individuálním posouzení, jednorázovou dávku mimořádné okamžité pomoci. Lze ji přiznat v různých situacích podle zákona o pomoci v hmotné nouzi.

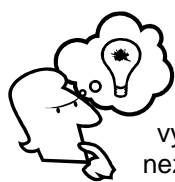
Zákon o pomoci v hmotné nouzi byl koncipován tak, aby ve vztahu ke zdravotně postiženým nabyl účinnosti ve stejné době jako pozitivní změny při posuzování nároku na invalidní důchod.

Díky změnám v zákoně o důchodovém pojištění jsou od ledna 2010 mj. minimalizovány případy, kdy lidem nevzniká nárok na invalidní důchod. Nově stačí handicapovaným lidem starším 38 let pro přiznání invalidního důchodu získat alespoň 10 let důchodového pojištění v posledních 20 letech před vznikem invalidity. Vztahuje se to i na osoby, které se staly invalidní před 1. lednem 2010, ke dni vzniku invalidity jim bylo alespoň 38 let, ale nezískaly potřebnou dobu pojištění, a proto jim nevznikl nárok na důchod podle dřívějších právních předpisů. V případě, že jejich invalidita trvá, mohou si o invalidní důchod požádat znovu.

Kromě toho nově vznikne nárok na důchod pro invaliditu třetího stupně i poživatelům dřívějších částečných invalidních důchodů transformovaných od ledna 2010 na invalidní důchody pro invaliditu prvního nebo druhého stupně, kterým nebyl přiznán dřívější plný invalidní důchod pro nesplnění podmínky potřebné doby pojištění, a proto dostávali pouze částečný invalidní důchod. Podrobné informace lze získat na okresních (Pražské) správách sociálního zabezpečení nebo u České správy sociálního zabezpečení – www.cssz.cz.

Štěpánka Filipová
vedoucí oddělení styků s veřejností a tisková mluvčí

V případě diskriminace se lidé mohou obracet na ombudsmana

V souvislosti s novou pravomocí, která mu byla udělena k 1. prosinci 2009 antidiskriminačním zákonem, vyzval veřejný ochránce práv neziskovky ke spolupráci.

Jde o systémové potírání diskriminace: zejména o poskytování právní pomoci obětem diskriminace a výzkumnou činnost.

Lidé, kteří se cítí být diskriminováni, se mohou s podněty a stížnostmi obracet na pověřeného pracovníka Kanceláře veřejného ochránce práv: tím je Michal Čermák na e-mailové adrese cermak@ochrance.cz nebo telefonu 542 542 389.

Finanční kalkulačky pro níže uvedené sociální události naleznete na www.sfinance.cz

Daně a mzda:

- Rozšířený kalkulátor daně z příjmů fyzických osob
- Výpočet čisté mzdy v roce 2010
- Cestovní náhrady 2010
- Darovací daň
- Daň z nemovitosti 2010
- Daň z převodu nemovitostí
- Silniční daň
- Nemocenská a náhrada mzdy

Důchody a penze:

- Výpočet důchodového věku
- Výpočet starobního důchodu v roce 2010
- Penzijní připojištění

Úvěry a půjčky:

- Splátkový kalkulátor
- Najdi nejlepší hypotéku
- Operativní leasing

Vklady a spoření:

- Bankovní poplatky
- Podílové fondy
- Pravidelná investice
- Stavební spoření
- Termínované vklady

Pojištění:

- Kalkulátor povinného ručení

Také v roce 2010 nabízíme svépomocným organizacím zdravotně postižených možnost zajištění přednášek se sociálně právní tematikou nebo prezentace našich služeb na členských schůzích.

OSOBNÍ ASISTENCE

Jedná se o registrovanou sociální službu, která je poskytována terénní formou školenými asistenty v přirozeném prostředí uživatelů. Osobní asistenci částečně hradí uživatelé z příspěvku na péči. Její náplní je:

- **pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu** (podávání jídla a pití, při oblékání a svlékání, samostatném pohybu při přesunu na lůžko nebo vozík);
- **pomoc při osobní hygieně** (použití WC, holení nebo česání, případně dohled při těchto činnostech);
- **pomoc při zajištění stravy, pomoc při přípravě jídla a pití;**
- **pomoc při zajištění chodu domácnosti**, (s úklidem a údržbou domácnosti a osobních věcí, nákupy a běžné pochůzky);
- **výchovné, aktivizační a vzdělávací činnosti**, (v péči o dítě, s přípravou do školy, s přípravou do zaměstnání);
- **zprostředkování kontaktu se společenským prostředím**, (doprovázení do školy, do zaměstnání, k lékaři, na volnočasové aktivity, na instituce poskytující veřejné služby);
- **pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí**

Pro koho je osobní asistence určena

- zdravotně postiženým občanům a seniorům, bez ohledu na rozsah a druh zdravotního postižení. Minimální věk uživatele služby je 6 let.

Okruh osob, kterým není služba určena

- imobilním osobám, pokud není zajištěna spolupráce nebo kompenzační pomůcky.

Kompenzační pomůcky

- na nezbytně nutnou dobu půjčujeme kompenzační pomůcky.

Kde získat více informací

- pracoviště Centra pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje o.s.